

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 5/21
Luxemburg, 14 ianuarie 2021

Hotărârea în cauza C-441/19
TQ/Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Înainte de a lua o decizie de returnare în privința unui minor neînsoțit, un stat membru trebuie să verifice că o primire corespunzătoare este disponibilă pentru minor în statul de returnare

În plus, dacă o primire corespunzătoare nu mai este asigurată în stadiul îndepărtării, statul membru nu va putea executa decizia de returnare

În luna iunie 2017, TQ, minor neînsoțit atunci în vârstă de 15 ani și patru luni, a depus în Țările de Jos o cerere de eliberare a unui permis de ședere pe durată determinată în temeiul dreptului de azil. În cadrul acestei cereri, TQ a indicat că s-a născut în anul 2002 în Guineea. După decesul matusii la care trăia în Sierra Leone, TQ ar fi venit în Europa. În Amsterdam (Țările de Jos), el ar fi fost victima traficului de persoane și a exploatarei sexuale, motiv pentru care ar suferi în prezent de tulburări psihice grave. În martie 2018, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (secretarul de stat pentru securitate și justiție, Țările de Jos) a decis din oficiu că TQ nu putea beneficia de un permis de ședere pe durată determinată, instanța de trimitere precizând că TQ nu poate obține nici statutul de refugiat, nici protecția subsidiară. În conformitate cu dreptul neerlandez, decizia Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid echivalează cu o decizie de returnare.

În aprilie 2018, TQ a formulat o cale de atac împotriva acestei decizii în fața instanței de trimitere, susținând în special că nu știe unde locuiesc părinții săi, că nu i-ar putea recunoaște la întoarcerea sa, că nu ar cunoaște niciun alt membru al familiei sale și că nu ar ști nici măcar dacă astfel de membri există.

Instanța de trimitere arată că reglementarea neerlandeză face o distincție în funcție de vârsta minorului neînsoțit. În ceea ce privește minorii cu vârsta sub 15 ani la data introducerii cererii de azil, s-ar efectua o investigație cu privire la existența unei posibilități de primire corespunzătoare în statul de returnare, prevăzută la articolul 10 din Directiva 2008/115¹, înainte de adoptarea unei decizii cu privire la această cerere, acestor minori fiindu-le acordat un permis de ședere obișnuit în cazul în care o astfel de primire nu ar fi disponibilă. Pentru minorii cu vârsta de 15 ani sau mai mult la data introducerii cererii de azil, precum TQ, o asemenea investigație nu ar fi efectuată, autoritățile neerlandeze părând să aștepte ca minorii în discuție să împlinească vârsta de 18 de ani pentru a pune ulterior în aplicare decizia de returnare. Așadar, în perioada cuprinsă între introducerea cererii de azil și obținerea majorității sale, șederea în Țările de Jos a unui minor neînsoțit cu vârsta de 15 ani sau mai mult ar fi ilegală, dar tolerată.

În acest context, instanța de trimitere a decis să solicite Curții să se pronunțe cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a distincției operate de reglementarea neerlandeză între minorii neînsoțiți cu vârsta de peste 15 de ani și cei cu vârsta sub 15 ani.

Aprecieria Curții

Curtea declară că, atunci când un stat membru intenționează să ia o decizie de returnare împotriva unui minor neînsoțit în temeiul Directivei privind returnarea, acesta trebuie să ia în considerare în

¹ Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO 2008, L 348, p. 98, denumită în continuare „Directiva privind returnarea”).

mod necesar interesul superior al copilului² în toate etapele procedurii, ceea ce implică efectuarea unei aprecieri generale și aprofundate a situației acestui minor. Potrivit Curții, faptul că statul membru în cauză adoptă o decizie de returnare fără să se fi asigurat în prealabil de existența unei primiri corespunzătoare în statul de returnare ar avea drept consecință că acest minor, deși a făcut obiectul unei decizii de returnare, nu ar putea fi îndepărtat în cazul indisponibilității unei astfel de primiri. Un asemenea minor ar fi plasat, așadar, într-o situație de mare incertitudine în ceea ce privește statutul său juridic și viitorul său, în special în ceea ce privește școlarizarea sa, legătura sa cu o familie substitutivă sau posibilitatea de a rămâne în statul membru în cauză, ceea ce ar fi contrar cerinței de a proteja interesul superior al copilului în toate etapele procedurii. Rezultă că, în lipsa disponibilității unei primiri corespunzătoare în statul de returnare, minorul în cauză nu poate face obiectul unei decizii de returnare.

Curtea precizează, în acest context, că vârsta minorului neînsoțit în discuție nu constituie decât un element printre altele pentru a verifica existența unei posibilități de primire corespunzătoare în statul de returnare și pentru a stabili dacă interesul superior al copilului trebuie să conducă la neadoptarea unei decizii de returnare împotriva acestui minor. Prin urmare, Curtea arată că un stat membru nu poate face distincție între minorii neînsoțiți numai în funcție de criteriul vârstei lor pentru a verifica existența unei astfel de primiri.

Curtea statuează de asemenea că, ținând seama de obligația statelor membre de a emite o decizie de returnare împotriva oricărui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul lor³ și de a proceda la îndepărtarea sa⁴ în cel mai scurt timp posibil, Directiva privind returnarea se opune ca un stat membru, după ce a adoptat o decizie de returnare în privința unui minor neînsoțit și s-a asigurat de existența unei primiri corespunzătoare în statul de returnare, să se abțină ulterior să procedeze la îndepărtarea sa până la împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani. Într-un astfel de caz, minorul respectiv trebuie să fie îndepărtat de pe teritoriul statului membru în cauză, sub rezerva evoluției situației sale. În această ultimă privință, Curtea declară că, în ipoteza în care nu ar mai fi asigurată o primire corespunzătoare în statul de returnare în stadiul îndepărtării minorului neînsoțit, statul membru în cauză nu va putea executa decizia de returnare.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

² A se vedea articolul 5 litera (a) din Directiva privind returnarea.

³ A se vedea articolul 6 alineatul (1) din Directiva privind returnarea.

⁴ A se vedea articolul 8 din Directiva privind returnarea.